

Raadsvoorstel

Datum Raadsvergadering:

Agenda nr:

Onderwerp actualiseren gedragscodes bestuurlijke integriteit

Van: Wim Voeten

Telefoonnummer: 4434

Email: Wim.Voeten@Etten-Leur.nl

Aan de leden van de raad.

Voorstel

1. de gedragscode integriteit raadsleden en burgerleden gemeente Etten-Leur 2022 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de gedragscode integriteit raadsleden en burgerleden gemeente Etten-Leur uit 2016
2. de gedragscode integriteit burgemeester en wethouders gemeente Etten-Leur 2022 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de gedragscode integriteit collegeleden gemeente Etten-Leur uit 2016

Inleiding

De Gemeentewet bepaalt in artikel 15, artikel 41c en artikel 69 dat de raad een gedragscode vaststelt voor de zijn leden, voor de wethouders en voor de burgemeester. In de gedragscode worden afspraken rondom integriteit vastgelegd. Dat betekent bijvoorbeeld dat in de gedragscode afspraken staan over het voorkomen van

belangenverstrengeling, het ontvangen van giften, hoe omgegaan moet worden met vertrouwelijke informatie en hoe integriteitszaken worden besproken.

Er is gekozen om een aparte gedragscode op te stellen voor collegeleden en voor de raad, inclusief de burgerleden. Dit om de verschillen in taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden duidelijk tot hun recht te laten komen. Bij het opstellen van deze gedragscodes is gebruik gemaakt van de model gedragscodes van de VNG 2021.

Belangrijkste verschillen met de nu geldende gedragscodes zijn het toevoegen van een hoofdstuk over werving en selectie van volksvertegenwoordigers en bestuurders en het opnemen van afspraken over netwerkcorruptie. Verder is zijn de codes geactualiseerd op basis van de praktijk. Overigens is

het goed om te vermelden dat hetgeen is opgenomen over werving en selectie al ruim voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 is gedeeld en besproken met de besturen van de politieke partijen die deelnamen aan de verkiezingen. Omdat de structuur van de gedragscodes volledig gewijzigd is treft u bij dit voorstel geen zogeheten 'was - wordt' overzicht aan.

Beoogd effect en evaluatie:

Afspraken te maken hoe de raadsleden, de burgerleden, de burgemeester en de wethouders integriteit bewerkstelligen in hun dagelijks handelen.

Argumenten

1.1 en 2.1 Het is goed om gedragscodes te hebben

Het is niet alleen verplicht, maar ook goed om een gedragscode te hebben. In een gedragscode worden namelijk regels vastgelegd rondom integriteit. Daarmee is voor raadsleden, burgerleden en collegeleden duidelijk welke regels gelden rondom zaken die met integriteit te maken hebben.

1.2 en 2.2 Integriteit in het openbaar bestuur is belangrijk

Met het vaststellen van de gedragscode zorgen we voor hernieuwde afspraken die bijdragen aan het bewustzijn over het belang van integriteit bij de leden van de raad, de burgerleden en de leden van het college. Als de gedragscodes zijn vastgesteld kunnen deze gebruikt worden als naslagwerk bij twijfelgevallen, als middel om met elkaar over zaken te spreken, maar ook om het thema integriteit te bespreken met de gemeenteraad en het college. Politieke ambtsdragers opereren vaak in diverse (boven)lokale netwerken. Deze netwerken dragen bij aan het geworteld zijn van de politieke ambtsdrager. Tegelijkertijd ontstaat hierdoor het risico dat politieke ambtsdragers vanuit het gevoel van sympathie en loyaliteit, de belangen van de eigen netwerken vooropstellen ten koste van het algemeen belang. De schijn van oneigenlijke beïnvloeding kan snel gewekt zijn. Dit maakt duidelijk dat het nadenken over de eigen integriteit verder gaat dan het beoordelen van individuele handelingen. Het vraagt ook dat politieke ambtsdragers zich bewust zijn dat zij altijd verbonden zijn met professionele en persoonlijke netwerken. En dat deze netwerken 'onbewust' een invloed kunnen hebben op de keuzes en acties van de politieke ambtsdrager, die mogelijk tot een schending leiden. Dit risico van 'netwerkcorruptie' kan de integriteit en de kwaliteit van het lokaal bestuur onder druk zetten.

Alternatieven/varianten

Aangezien het hebben van (actuele) gedragscodes een wettelijke verplichting is, zijn er geen alternatieven/varianten.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Gedragscodes kunnen een papieren werkelijkheid worden

Het risico van gedragscodes is altijd dat deze op papier goed in elkaar zit, maar dat de inhoud van de gedragscodes later weer wat meer naar de achtergrond verdwijnt. Dit risico wordt verkleind door regelmatig de gedragscodes met de raad en het college te bespreken.

1.2 De gedragscodes kunnen een verantwoordelijkheid worden van alleen de burgemeester

Op grond van artikel 170 Gemeentewet bevordert de burgemeester de bestuurlijke integriteit van de gemeente. De burgemeester is daarom portefeuillehouder van het thema integriteit. Toch kan het

niet de bedoeling zijn dat de burgemeester alleen de hoeder is van integriteit. Hij bevordert de bestuurlijke integriteit door met raadsleden, burgerleden en collegeleden over dit onderwerp te spreken. Daarbij kan hij wijzen op de gedragscodes. Uiteraard hebben ook de raadsleden, de burgerleden en de overige collegeleden, waar nodig, de verantwoordelijkheid om elkaar te wijzen op de gedragscodes en elkaar te herinneren aan de afspraken die hierin staan.

Toelichting

Duurzaamheid

n.v.t.

Planning

De gedragscodes worden van kracht na besluitvorming door de raad. Om de codes levend te houden wordt twee maal per jaar een avond over integriteit georganiseerd voor gemeenteraad en college.

Communicatie en participatie

De aangepaste gedragscodes zijn in de tweede helft van 2021 voorbereid in samenspraak met een delegatie vanuit de gemeenteraad en het college. Op 8 december 2021 zijn deze besproken tijdens een avond voor raad en college over integriteit. Aan de hand van het bespreken van cases zijn de gedragscodes nader 'doorleefd'. Na deze bijeenkomst zijn infographics gemaakt om de volksvertegenwoordigers en bestuurders in één oogopslag inzicht te geven in de aangepaste gedragscodes.

Bijlagen

Etten-Leur, 13 september 2022
burgemeester en wethouders,

Dhr. drs. C. Smits
gemeentesecretaris

Mw. dr. M.W.M. de Vries
burgemeester